

Medlem gjør Kommissionen nogen Uret, thi vi vinde virkelig ikke saa lidt, hvis Forslaget bliver til Lov. Ganske vist har Lovforslaget nogle og siffrindstyre Paragrafer; men se vi hen til det Lovomraade, som dette Forslag skal dække, saa er der Noget at tjene i formel Henseende ved dette Forslag. Alene Anordningen af 29de Juli 1846 har nogle og halvsiffrindstyre Paragrafer, og de ere helt optagne. Loven af 17de Januar 1859 har nogle og type Paragrafer. Allerede ved disse to Love vil det ærede Medlem komme op over Antallet af Paragraferne i Lovforslaget. Desuden har Forslaget optaget Loven af 16de Marts 1851 og ikke ganske saa Bestemmelser fra det forrige Aarhundrede, - affet fra, at Forslaget indeholder ikke saa lidt Nyt. Bestemmelserne om Særne ere nye, og ikke saa Bestemmelser om Blandets Benyttelse ere nye, og blandt de saakaldte almindelige Bestemmelser er der ikke saa, som frembyde nye og gode Bestemmelser. Jeg tror altsaa, at man i den Henseende ikke kan rette nogen Bebrejdelse imod Kommissionen. I ethvert Tilfælde maa man holde paa, at det, om en Lov er kort eller lang, ikke er afgjørende; det Afgjørende er, at det er en let forstaaelig Lov, der ikke vækker Uvil hos dem, der skulle benytte den. I denne Henseende tror jeg, at dette Forslag udmærker sig heldigt. Jeg er snarere bange for, at vi komme til at gaae en anden Vej og beleme det ærede Medlem med endnu flere Paragrafer. Hvis det nemlig skulde blive Tilfældet, som er anbefalet af ikke saa Medlemmer her i Thinget, og som jeg tror har ikke ringe Stemning for sig, at vi kom til at føre de mindre Blandløb igjen tilbage, i alt Fald delvis, under de tidligere Regler, saa at der blev en Forskjel mellem de større og de mindre Blandløb, saa er jeg bange for, at vi istedetfor den nuværende Udeling af Blandløbene i offentlige og private, kom til at faae en Udeling, nemlig de større, de mindre og de private Blandløb, hvilket vilde føre til en Kreds af særlige Bestemmelser for de mindre Blandløb. Det er ganske vist Noget, jeg ikke ser inøde med synderlig Lyst, og jeg tror heller ikke, det vil være noget behageligt Arbejde at gjøre, men det kan vistnok blive nødvendigt. — Jeg takker den ærede Minister for den Forklaring, han gav af Betydningen af det Tilsyn, der er foreskrevet i Loven; men jeg tror paa den anden Side, at den høitærede Ministers Forklaring netop viser, at der paa et Par Punkter er nogen Misforstaaelse tilstede. Den høitærede Minister henviste nemlig til Analogien med offentlige Veie, men et andet æret Medlem, det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (Madsen), har jo allerede idag antydet, at denne Analogi ikke slaar til. Forskjellen er jo den, at naar en Vej gaar over fra at være privat Vej til offentlig Vej, hører den med det Samme op at være en privat Vej. Saa er den ikke længere privat Vej. Saa har

det Offentlige hele Byrden, men ogsaa hele Retten, saa kan Alle og Enhver høre paa den. Naar det Offentlige vedligeholder en saadan Vej, saa er det det Offentliges egen Vej, den vedligeholdes for det Offentliges Skyld; men med Hensyn til Blandløbene er det ganske anderledes. Naar et Blandløb gaar over til at være offentligt, er det Dagen efter, at det er blevet offentligt, akkurat ligesaa privat, som det var før. Alle Byrderne blive der, hvor de vare før, og ligeledes blive ogsaa alle Rettighederne der, hvor de vare før. Det Gæste, der er forskjelligt, er det, at Sogneraadet nu kan optræde paa de Berettigedes Vegne. Men Sogneraadet optræder da aldeles ikke i nogen offentlig Interesse. Jeg bortser her fra offentlig Seilads, Bramfart og Sligt, som i Virkeligheden er offentlig. Udses derfra, optræder Sogneraadet ikke i nogen som helst Andens Interesse end Lodsieernes, Brebeiernes, ganske ligesom før. Derfor kan det give Anledning og har i Virkeligheden givet Anledning til Misforstaaelse, at man om disse offentlige Blandløb har brugt de samme Udtryk som om offentlige Veie. Man kalder begge Dele offentlige, men „offentlig“ betyder noget himmelvidt Forskjelligt i disse to forskellige Forhold. Det har blandt Andet givet Anledning til, at Kommissionen mange Steder har udtrykt sig meget dunkelt derom, ligesom det ærede Medlem fra Marhus (Ingerslev) vistnok ogsaa lod sig vildelede heraf, naar han iforgaars sagde, at nu vare Blandløbene komme under offentligt Tilsyn, nu vare de bleve offentlige, og saa deraf drog den Konsekvens, at nu kunde man expropriere, hvor man ikke tidligere kunde det. Jeg tror ikke, at denne Slutning lader sig holde, fordi Blandløbene i Virkeligheden ikke have forandret deres Karakter derved, at de ere komme under offentligt Tilsyn. Venønsnelsen „offentlig“ har her en anden Betydning end ved Veie. Jeg tror, den høitærede Minister har Ret — i alt Fald er jeg ikke istand til at gjendrive ham — naar han siger, at Synsmændenes Protokoller i mange Tilfælde se noget underlige ud. Det tror jeg, kan være meget rigtigt. Det gjøre de vistnok. Men til Syvende og Sidst er det dog ikke Protokollerne, det kommer an paa. Naar de Folk, der her er Tale om, som ere interesserede i Sagen, blot forstaa hinanden, er det det Vigtigste. Om det saa kommer til Bogs i en mer eller mindre fjøn Skikkelse, lægger jeg virkelig mindre Vægt paa. Det Vigtigste er, siger jeg, at disse Protokoller blive holdte borte fra Domstolene. Naar man blot sørger for, at Domstolene ikke paa nogen Maade faae Fingre i disse Protokoller, er jeg ikke bange for, om de virkelig ikke ere sorte saa fjøn, som det i og for sig kunde ønskes. Og hvad Landocenskommissionerne angaar og de Fortrin, de have paa dette Punkt, nærer jeg fremdeles Uvil, om de, affet fra, at deres Protokoller se bedre ud — det vil jeg gjerne